

Aika: 10.03.2020 klo 17:30 - 19:18

Paikka: Kaupunginhallituksen kokoushuone

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

§	Otsikko	Sivu
6	Kokouksen järjestäytyminen	3
7	Kouluterveyskyselyn 2019 tulokset	4
8	Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)	7
9	Tilinpäätös 2019	8
10	Lausunto kaupunginhallituksen toimikunnan hallintosääntöehdotuksesta	10
11	Lausunto tiekartasta kohti hiilineutraalia Grania 2035	16
12	Muut asiat	18

Läsnä:	Korpela Minna Hallbäck Johan Nysten Patrick Fagerlund Harri Schalin Ann-Charlotte Nevanlinna Jaakko Pesonen Juha Blom Natalie Backman Heidi Pynnönen Elina Palmén Karin	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen KH:n edustaja nuorisovaltuuston edustaja sivistystoimenjohtaja toimistos sihteeri kehittämissuunnittelija	§§ 6 - 7
Poissa:	Lauri Maija Lindholm-Ahlefeldt Anders	jäsen kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö	
Allekirjoitukset	Minna Korpela puheenjohtaja Hyväksytty sähköpostitse 12.03.2020	Elina Pynnönen sihteeri	
Käsitellyt asiat	6 - 12		
Pöytäkirja tarkastettu			
Allekirjoitukset	Patrick Nysten Tarkastettu sähköpostitse 13.03.2020		
Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville	Kauniaisten kaupungin kotisivuilla	17.03.2020	
Todistaa	Mattias Karlsson ilmoitustaulun hoitaja		

Liikuntavaliokunta

§ 6

10.03.2020

Kokouksen järjestäytyminen

LIIKV 10.03.2020 § 6

Liikuntavaliokunta

- toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- valitsee pöytäkirjantarkastajan.

Päätös:

Liikuntavaliokunta

- totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi,
  - myönsi Karin Palménille läsnäolo- ja puheoikeuden asioiden § 6 Kokouksen järjestäytyminen ja § 7 Kouluterveyskyselyn 2019 tulokset käsittelyn ajaksi,
  - valitsi Patrick Nystenin pöytäkirjantarkastajaksi.
-

Liikuntavaliokunta

§ 7

10.03.2020

Kouluterveyskyselyn 2019 tulokset

405/12.01.03/2018

LIIKV 10.03.2020 § 7

Lisätiedot:

kehittämissuunnittelija Karin Palmén, puh. 040 641 1081
sivistystoimenjohtaja Heidi Backman, puh. 050 566 8800
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen järjestämä kansallinen Kouluterveyskysely tuottaa monipuolista seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaamisesta.

Kouluterveyskysely toteutettiin sähköisesti Kauniaisten ala- ja yläkouluissa sekä lukioissa keväällä 2019. Valtakunnalliset kouluterveyskyselyn tulokset julkaistiin 17.9.2019 Helsingissä. Kouluterveyskyselyn vuoden 2019 perustulokset ovat saatavilla sähköisen tulospalvelun kautta Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) [sivuilla](#).

Tulospalvelussa on noin 250 indikaattoria ryhmiteltynä seitsemään aihealueeseen, kuten esim. hyvinvointiin, osallisuuteen, vapaa-aikaan, perheeseen ja elinoloihin sekä elintapoihin. Tietoa on saatavilla yläluokkalaisten, lukiolaisten ja ammattiin opiskelevien lisäksi myös perusopetuksen 4. ja 5. luokkien oppilaista. Tuloksia on mahdollista tarkastella alueittain, koulutusasteittain ja sukupuolen mukaan. Alueiden tilannetta voi verrata muiden kuntien, maakuntien tai koko maan tilanteeseen. Osasta indikaattoreista on tarjolla seurantatietoa vuodesta 2006 alkaen.

Pääkaupunkiseudun sote-lautakuntien puheenjohtajat järjestivät pääkaupunkiseudun lautakuntien ja sidosryhmien kutsuvierastapaamisen Vantaalla 2.10.2019. Tilaisuudessa, jossa oli luottamushenkilöiden ja virkamiesten lisäksi vanhempainyhdistysten edustajia, nuorisovaltuustojen edustus ja muita lasten ja nuorten parissa työskenteleviä tahoja, keskusteltiin vilkkaasti kouluterveystutkimuksen tuloksista ja Islannin mallin soveltamista Suomessa ja pääkaupunkiseudulla. Kouluterveyskyselyn tuloksia on käsitelty syksyn 2019 aikana Kauniaisten Tejo-työryhmässä, jossa päätettiin myös tulosten käsittelyprosessista Kauniaisissa.

Kauniaislaiset lapset ja nuoret voivat kansallisesti verrattain hyvin. Suurin osa lapsista ja nuorista kokee olevansa tärkeä osa perhettä, kaveriporukkaa ja kouluyhteisöä ja enemmistöllä on viikoittainen harrastus. Kauniaisten tuloksissa huolenaiheena nousevat mm. päihdeasenteet ja perhepiiristä saatu alkoholi sekä kiusaaminen ja seksuaalinen häirintä, mielenterveyshaasteet sekä kouluväsymys ja -uupumus. Osa kyselyssä näkyvistä kasvavista ilmiöistä ovat vahvasti sukupuolittuneita. Mielenterveyshaasteet, seksuaalinen häirintä ja uupumus ovat selkeästi tavallisempia tytöillä ja esim. kiusaaminen tavallisempaa poikien joukossa.

Kouluterveyskyselyn tuloksia hyödynnetään oppilaitosten hyvinvointityössä ja yhteisöllisessä opiskeluhoitotyössä sekä kaupungin toiminnan kehittämisessä, esimerkiksi laadittaessa hyvinvointistrategiaa, lasten ja nuorten

---

Liikuntavaliokunta

§ 7

10.03.2020

---

hyvinvointiohjelmaa ja lapsi- ja nuorisopoliittista ohjelmaa. Kuten jo vuoden 2017 tuloksissa, huolta herättävät ilmiöt vaativat nytkin vanhemmuuden tuen kehittämistä. Työssä tulee huomioida lasten ja vanhempien osallisuus, ja yhteistyötä järjestöjen kanssa tulee kehittää. Keskeisessä asemassa lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi on yhteistyö sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen yhdyspinnoilla. On tärkeää, että ymmärrys yhteisistä asiakkaista ja yhteisestä työstä, jossa hyödynnetään monialaista osaamista, vahvistuu edelleen.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) Lasten ja nuorten hyvinvointi pääkaupunkiseudulla -raporttiin (**oheismateriaali**) on kerätty keskeisimmät huomiot tuloksista ja nostettu esiin eroja kaupunkien välillä. Kauniais-ten tuloksista teetettiin lisäksi yhteenveto Helsingin yliopiston koulutuksen arviointikeskuksessa (**oheismateriaali**, vai valiokunnan jäsenille).

Sosiaali- ja terveystoimen valiokunta käsittelee kouluterveyskyselyn 2019 kuntara-portin kokouksessaan 4.3.2020 ja pyytää siitä lausunnon ja toimenpide-eh-dotukset sivistysvaliokunnalta, suomenkieliseltä ja ruotsinkieliseltä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalta sekä nuorisovaliokunnalta, liikuntavaliokunnalta ja nuorisovaltuustolta 15.4.2020 mennessä. Kokousaikatauluista johtuen asia käsitellään jo nyt liikuntavaliokunnassa.

Sivistystoimenjohtaja:

Valiokunta merkitsee kouluterveyskyselyn tiedoksi ja antaa sosiaali- ja terveystoimen valiokunnalle seuraavan lausunnon:

Valiokunta kokee Kouluterveyskyselyn seurannan tärkeänä, koska jatkuvasta pitkäaikaisseurannasta saa paljon tietoa lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja siihen liittyvien toimenpiteiden vaikuttavuudesta ja asettaa meidät kansalliseen viitekehukseen. Kyselyn seuranta ja tiedon käyttämistä kunnassa ja kouluissa on hyvä kehittää, mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä yliopiston kanssa. Ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä ja arjen hyvinvointia on tärkeitä vahvistaa mm. yhteisöllisen opiskeluhuollon kautta ja vahvistamalla perustason yhteistyötä. Matalan kynnyksen mielenterveys- ja ehkäisevän päihdetyön palveluita on vahvistettava myös kouluissa. Myös kiusaamisen ja häirinnän vastainen työ on asetettava kehittämistyön keskiöön. Perheen ja vanhemmuuden tuki ja osallisuus ovat tärkeitä osatekijöitä hyvinvoinnin kasvattamisessa ja näitä kuuluu laaja-alaisesti kehittää myös alueellisessa yhteistyössä.

Ehkäisevässä päihdetyössä on hyvä verrata menetelmiämme muihin kuntiin ja soveltaa myös Islannin mallin menetelmiä. Islannin mallin eri osiot vastaavat myös hyvin vanhemmuuden tuen kasvattamiseen ja harrastamismahdollisuuksien vahvistamiseen.

.....

Jäsen Nysten ehdotti puheenjohtaja Korpelan kannattamana seuraavaa lisäystä lausuntoon: "Seuroja kuullaan siitä mitä tukea he tarvitsevat nuorten ehkäisevässä päihdetyössä."

Jäsen Fagerlund ehdotti puheenjohtaja Korpelan ja jäsen Schalinin kannattamana seuraavaa lisäystä lausuntoon: "Liikuntapalveluissa keskitytään

---

Liikuntavaliokunta

§ 7

10.03.2020

---

enemmän matalan kynnyksen liikkumiseen ja satsataan vanhemmuuden tukeen.

Valiokunta oli yksimielinen molemmista lisäyksistä.

Päätös:

Valiokunta merkitsi kouluterveyskyselyn tiedoksi ja antaa sosiaali- ja terveysvaliokunnalle päätösehdotuksen mukaisen lausunnon seuraavilla lisäyksillä:

- Seuroja kuullaan siitä mitä tukea he tarvitsevat nuorten ehkäisevässä päihdetyössä.
  - Liikuntapalveluissa keskitytetään enemmän matalan kynnyksen liikkumiseen ja satsataan vanhemmuuden tukeen.
-

Liikuntavaliokunta

§ 8

10.03.2020

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)

LIIKV 10.03.2020 § 8

Valiokunta, sen puheenjohtaja tai toimialajohtaja voivat kuntalain 92 §:n ja hallintosäännön 24 § 1 momentin mukaan ottaa käsiteltäväkseen alaisen viranhaltijan toimivaltaan siirrettyssä asiassa tehdyn päätöksen, jollei KH, sen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja ole ilmoittanut asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntalain mukaan valiokunnan käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta tai toimitusmenettelyä koskevia asioita.

Valiokunnalle on kuntalain 92 §:n mukaisesti lähetetty viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja edellisen kokouksen jälkeen tehdyistä päätöksistä. Päätösluettelo on esityslistan **oheismateriaalina** luottamushenkilöiden Extrane-tissä. Puheenjohtajalle viranhaltijapäätökset on toimitettu sähköisesti hallintosäännön 25 §:n 3 momentin määräyksen mukaisesti.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Tämän varmistamiseksi valiokunnan jäsenten tulee ilmoittaa ennen kokousta sivistystoimenjohtajalle tai kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikölle ne viranhaltijapäätökset, joihin harkitsevat otto-oikeuden käyttämistä ja mielellään myös ne päätökset, joista muutoin toivovat lisätietoja kokouksessa.

Sivistystoimenjohtaja:

Valiokunta merkitsee tiedokseen oheismateriaalista ilmenevät päätökset ja päättää olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liikuntavaliokunta

§ 9

10.03.2020

Tilinpäätös 2019

39/02.06.01/2020

LIIKV 10.03.2020 § 9

Lisätiedot:

liikuntapaikkapäällikkö Sari Sarpaneva, puh. 050 380 7687
taluspäällikkö Petri Mellanen, puh. 050 378 6711
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tilinpäätöksen 2019 aikataulut

Kaupunginhallitus kokoontui 2.3.2020 käsittelemään tilinpäätöksen valmistelevia asioita (toimintakatteiden ylitykset, investointimäärärahojen siirrot vuodelta 2019 vuodelle 2020). Kaupunginhallitus kokoontuu 30.3.2020 käsittelemään tilinpäätöksen vuodelta 2019 kokonaisuudessaan omalta osaltaan. Kaupunginvaltuusto käsittelee tilinpäätöksen kokouksessaan 15.6.2020. Valiokunnat valmistelevat oman toimialansa käyttötalouden ja investointien toimintakertomuksen ja strategisten tavoitteiden raportoinnin kaupunginhallituksen kokoukseen 30.3.2020.

Toimintakertomus, käyttötalous ja tunnusluvut

Toimintakertomus, käyttötalouden toteumat talousarviokirjan mukaisessa laajuudessa ja tunnuslukutaulukot tilinpäätöksen 2019 osalta esitetään valiokunnalle **oheismateriaalina** (vain valiokunnan jäsenille).

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi yhteensä alittaa toimintakatetasolla myönnetyn vuoden 2019 käyttötalouden talousarvion yhteensä 68 732 eurolla. Toteutunut toimintakate oli – 6 029 344 euroa (98,9 %).

Liikuntavaliokunta alittaa toimintakatetasolla myönnetyn vuoden 2019 käyttötalouden talousarvion yhteensä 42 267 eurolla. Toteutunut toimintakate oli – 2 727 213 euroa (98,5 %).

Liikuntatoimen talousarviovuoden 2019 toteumassa poikkeamia talousarvioon 2019 on mm. seuraavaa:

- Toimintatuotot ylittivät talousarvion 39 000 eurolla (tilojen käyttökorvaukset).
- Henkilöstökulut alittivat talousarvion 34 000 eurolla.
- Palvelujen ostot ylittivät talousarvion 25 000 eurolla (mm. rakennusten ja koneiden ja laitteiden kunnossapitokulut).
- Aineet ja tarvikkeet kulut ylittivät talousarvion 3 000 eurolla.

Investoinnit 2019

Uimahallin välttämättömiä korjauksia on suoritettu sekä nuorisotalon saaneeraus- ja hankesuunnittelua jatkettiin yhteistyössä yhdyskuntatoimen ja eri käyttäjäryhmien kanssa. VSS-palloiluhallin kalliosuojan välttämättömiä korjauksia on suoritettu.

Irtaimen omaisuuden puolella palloiluhallin ja keskusurheilukentän kame-

---

Liikuntavaliokunta

§ 9

10.03.2020

---

ravalvonnan investointi kilpailutettiin kalenterivuoden aikana ja sopivien tarjousten puuttuessa kilpailutus jouduttiin keskeyttämään valvontakameroiden osalta. Tilikaudella hankittiin kameravalvontaan varatulla määrärahalla kaapeloinnit sekä vss palloiluhallille että keskusurheilukentälle ja asennukset kaapelointien osalta suoritettiin valmiiksi tilikaudella. Valvontakameroista tulee tarveselvitys nyt keväällä. Keskusurheilukentän kulkuporttien investointi toteutettiin, samoin toteutettiin myös uimahallin ponnahduslaudan uusiminen.

Sivistystoimenjohtaja:

Valiokunta hyväksyy omalta osaltaan liikuntavaliokunnan tilinpäätöksen vuodelta 2019.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liikuntavaliokunta

§ 10

10.03.2020

Lausunto kaupunginhallituksen toimikunnan hallintosääntöehdotuksesta

270/00.01.01/2016

LIIKV 10.03.2020 § 10

Lisätiedot:

sivistystoimenjohtaja Heidi Backman, puh. 050 566 8800
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupunginhallitus asetti 10.12.2018 toimikunnan arvioimaan viranhaltija- ja luottamushenkilöorganisaation rakenteita ja muutostarpeita kaupungin poliittisen ja toimialatasoisen johtamisjärjestelmän ja organisaation uudistamiseksi seuraavan valtuustokauden alusta.

<http://www2.kauniainen.fi/dynasty/fin/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182738-8>

Viranhaltija- ja luottamushenkilöorganisaation rakenteiden arviointi sisältyy kaupungin strategian ”Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen” tavoitteen 5.2. alle. Ensisijaisesti arviointityön taustalla on ollut pääministeri Sipilän hallitusohjelmaan kirjatun sote- ja maakuntauudistuksen mahdollisten vaikutusten huomioiminen kaupungin hallinnon rakenteisiin, eli niin viranhaltija- kuin luottamustoimielinorganisaatioon sekä erityisesti sivistystoimen raskaan valiokuntarakenteen tarkastelu toimialan aiemmin tekemän arvioinnin pohjalta.

Hallintosäännön sisällöstä säädetään kuntalain 90 §:ssä. Hallintosääntö on kunnan hallinnon ja toiminnan järjestämisessä keskeinen asiakirja. Kaksikielisissä kunnissa hallintosäännössä annetaan myös tarpeelliset määräykset, joilla turvataan kielilaisissa (423/2003) ja muualla laissa säädettyjen kielellisten oikeuksien toteutuminen kunnan hallinnossa. Kuntalain 109 §:n mukaan hallintosäännön on oltava saatavilla kunnan kotisivulla yleisessä tietoverkossa. Hallintosäännön ohella kunnan toiminnan muita keskeisiä ohjausvälineitä ovat kuntastrategia, talousarvio ja taloussuunnitelma.

Toimikunta on käynyt keskusteluja eri vaihtoehdoista kunnan johtamisjärjestelmäksi sekä toimiala- ja toimielinrakenteeksi. Toimikunta arvioi keskusteluissaan näkemyksiään nykyisestä valiokuntamallista, kaupungin luottamuselintyöstä ja toimintatavoista yleensä sekä poliittisen ja ammatillisen johtamisen välisestä yhteistyöstä. Toimialojen ja yleishallinnon vastuuviranhaltijat ovat osallistuneet tarkistustarpeiden valmisteluun ja ao. toimialansa erityistoimivaltaa tai vastuualuettaan koskevaan päivitystyöhön. Toimikunnan ehdotukset luottamuselinorganisaation uudistamiseksi ja yhteistyön vahvistamiseksi sekä viranhaltijaorganisaation muutoksiksi esitettiin oheisessa koosteessa

<http://kauniainenfi.oncloudos.com/kokous/20192855-8-1.PDF>

Liitteenä on hallintosääntöehdotus, jonka rinnalla on voimassa oleva hallintosääntö. Lisäksi **liitteenä** on toimikunnan muistio (29.1.2020), johon on kirjattu keskeiset muutokset ja toimikunnan ehdotukseen tekemät muutokset.

Toimikunnan käsittelemästä hallintosääntöehdotuksesta on pyydetty keskeisten valiokuntien ja vaikuttajatoimielinten lausunnot 16.3. mennessä.

Toimikunnan keskeiset muutosehdotukset

Muutokset koskevat toimielinrakenteen tarkistamista, yleishallinnon toimialaistamista sekä nykyisen hallintosäännön päivitys- ja täsmennystarpeita. Tässä esitetään sivistystoimelle keskeisimmät muutokset, eli muutokset koskien valiokuntarakennetta ja valiokuntien toimivaltaa.

Toimikunta esittää kahta vaihtoehtoista ratkaisua kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen alaisten valiokuntien yhdistämisestä sekä niiden jäsenmääristä (§ 10):

- a) että kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen alaiset kolme valiokuntaa (kulttuuri-valiokunta, liikuntavaliokunta, nuorisovaliokunta) yhdistetään kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnaksi, jonka jäsenmäärä on yhdeksän (9) jäsentä tai vaihtoehtoisesti
- b) että kulttuurivaliokunta ja nuorisovaliokunta yhdistetään kulttuuri- ja nuorisovaliokunnaksi, jonka jäsenmäärä on yhdeksän (9) jäsentä, jolloin liikuntavaliokunnan jäsenmäärä säilyy seitsemänä (7) jäsentä.

Valiokuntien yhdistämistä perustellaan ensinnäkin sillä, että kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut muodostavat yhden tulosalueen. Toiseksi yhdistämistä perustellaan sillä, että kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen alaisiin valiokuntiin varsinaiseen päätöksentekoon tulevien asioiden lukumäärä on vähäinen ja asiat ovat valtaosaltaan sisällöllisesti samoja. Joskus on jopa ilmennyt vaikeuksia kutsua tai saada koolle päätösvaltaisia kokouksia. Kokonaisvaltaisen johtamisen kannalta valiokuntarakenteen uudistaminen ja päätöksenteon (talous ja talouden seuranta, strategia, avustukset ja avustusperiaatteet, lausunnot, palveluiden yhteen sovittaminen, kouluterveys-, henkilöstö- ym. kyselytulosten käsittely jne.) keskittäminen yhteen valiokuntaan on tarkoituksenmukaista. Tämä lisää synergiaetuja koko sivistystoimessa sen tulosalueiden ja yksiköiden välillä poistaen samalla moninkertaisen ja päällekkäisen valmistelun ja esittelyn.

Valiokuntien lukumäärän vähentäminen mahdollistaa myös nykyistä säännöllisemmän kokousrytmin, josta olisi etua niin luottamushenkilöille kuin asioiden käsittelylle ja etenemiselle. Näin yhdistämisestä olisi myös merkittävää etua sivistystoimen johtamisen vahvistamisessa, kun toimialajohtajan hallinnollinen työ suhteessa kolmeen valiokuntaan keskittyy yhteen, ja tulosalueen substanssitoimintojen johdossa olevat viranhaltijat puolestaan pystyvät nykyistä paremmin keskittymään toimintojensa sisältöjohtamiseen. Valiokuntien yhdistämistä ehdotetaan seuraavan valtuustokauden alusta.

Toimikunnan esityksen mukaan kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunta päättää (§ 22) kaikkien sivistystoimen hallinnoimien, erikseen määriteltyjen tilojen vuokraamisesta. Lisäksi se päättää tilojen käyttöön luovuttamisesta kunkin tulosyksikön perustoiminnan ulkopuoliseen käyttöön sekä tällöin tiloista perittävistä maksuista ja vuokrasta. Tämä koskee esim. liikuntapaikkojen varusta sekä esimerkiksi koulujen ja päiväkotien ilta- ja viikonloppukäyttöä.

Valiokunta vahvistaisi myös toimikunnan ehdotuksen mukaan nuorisoval-

tuuston kesken toimikauden tapahtuvat täydennysvaalit ja henkilövaihdot.

Uusi kohta yhdyskuntavaliokunnan toimivaltaan on järjestää toimitilat toimiloille.

Toimikunta edellyttää muistiossaan opetustoimen valiokuntien yhteistyön lisäämistä ja tehostamista, erityisesti strategista valmistelua ja taloutta sekä pedagogisia linjauksia käsittelevien yhteiskokousten muodossa. Toimikunta esittää myös em. valiokuntien puheenjohtajien yhteistyön lisäämistä. Yleisellä tasolla toimikunta kannustaa kaikkia valiokuntia yhteisiin iltakoulu-tyyppeihin keskusteluihin luottamushenkilöiden ja vastuuviranhaltijoiden kesken sekä peräänkuuluttaa puheenjohtajien ja esittelijöiden yhteistyön lisäämistä.

Toistaiseksi voimassa olevaan palvelussuhteeseen ottamista koskevaa toimivaltaa esitetään muutettavaksi opettajavalintojen kohdalla, niin että toimialajohtaja päättäisi opettajien palvelussuhteeseen ottamista (§ 34).

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen alaisten valiokuntien (kulttuurivaliokunta, liikuntavaliokunta, nuorisovaliokunta) yhdistäminen yhdeksi kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnaksi on malli, joka parhaiten vastaa työn organisointia sekä tulosalue- ja päällikkörakennetta (**oheismateriaali**). Kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen tulosalue vastaisivat toisiaan. Valmistelija olisi kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö ja esittelijä sivistystoimenjohtaja, joka toimii myös opetus- ja varhaiskasvatusvaliokuntien esittelijänä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen tulosalueella sekä koko sivistystoimessa on jo muodostumisestaan saakka vuodesta 2013 pyritty synergioihin ja kokonaisvaltaiseen toimintaan esim. seuraavilla tavoilla: yhteisillä johtamis- ja strategiatyön rutiineilla (2013), yhteisellä digitalisointituella (2014), yhteisillä avustusperiaatteilla (2015), yhteisillä vuokrausperiaatteilla (2017) ja yhteisellä hyvinvointityöllä (2017). Olisi etu, jos valiokuntajako ottaisi paremmin huomioon tämän yhteisen työn, sillä jako useaan valiokuntaan hankaluttaa kokonaisvaltaista tapaa työskennellä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunta ja tulosalue tarjoaisivat etuja mitä tulee henkilöstön, kiinteistöjen ja muiden resurssien joustavaan käyttöön sekä edistäisi toiminnan näkemistä kokonaisvaltaisesti. Tämä tukisi erityisesti toimirajat ylittävää toimintaa kuten vuokraustoimintaa, vahtimestaripalveluita, budjettityöskentelyä, osavuosisraportteja ja tilinpäätöksiä, strategiatyötä, avustustoimintaa, eri ohjelmien lausuntoja ja vastaavia sekä kiinteistöjen yhteiskäyttöä.

Kuntalaisten näkökulmasta olisi loogista ja tarkoituksenmukaista, että kaikki kaupungin vapaa-aikatoiminta (kirjasto, kansalaisopisto, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut ja nuorisopalvelut) muodostaa kokonaisuuden, myös valiokuntien suhteen. Esimerkiksi liikuntapalvelut yhdessä kansalaisopiston kanssa edistävätkin kuntalaisten liikkumista ja sekä kulttuuri- että liikuntapalvelut palvelevat nuorisopalvelujen ohella lapsia ja nuoria.

Liikuntavaliokunta

§ 10

10.03.2020

On myös käytännöllisempiä seikkoja, jotka puhuvat valiokuntien lukumäärän vähenemisen puolesta. Ajoittain on ollut vaikeuksia kutsua koolle päätösvaltaisia kokouksia. Näissä kolmessa valiokunnassa on vähän kokouksia ja käsiteltäviä asioita, mistä seuraa se, että toiminnassa ei ole jatkuvuutta. Vuonna 2019 viisi sivistystoimen valiokuntaa kokoontuivat seuraavasti:

Valiokunta	Kokousten lukumäärä	Käsiteltyjen asioiden lukumäärä
SOVV	12	95
SUUS	11	96
KULT	6	41
LIIK	5	43
NUOR	4	21
Yhteensä	38	296

Tätä voidaan verrata seuraavaan:

YLK	12	137
SOTE	10	83
KH	15	224
KV	9	67

Suurin osa kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnan käsiteltävistä asioista on joko rutiinasioita kokouksen järjestämisestä, viranhaltijapäätösten pöytäkirjoja tai muita ns. päällekkäisiä asioita, kuten lausuntoja eri ohjelmista tai suunnitelmista ja kyselyiden käsittelyjä jne. Lisäksi sellaisia asioita kuten budjetti, osavuosisraportit, tilinpäätökset ja tilintarkastuskertomukset voitaisiin hyödyllisesti käsitellä yhtenä asiana kolmen sijaan.

Sivistystoimenjohtajalla on yleensä ennen kutakin valiokuntakokousta nk. listakokouksia opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan puheenjohtajien kanssa (noin 20 kokousta vuonna 2019), ja viime vuonna myös liikuntavaliokunnan puheenjohtajan kanssa. Esittelijälle on konkreettinen ongelma, että saa illat ja päivät riittämään kaikille kokouksille, jotka eivät voi olla ristiriidassa keskenään, eikä myöskään olla ristiriidassa kaupunginhallituksen ja valtuuston kokousten kanssa. Erityisen hankalaa on sen lyhyen ajan, jolloin kaikki valiokunnat käsittelevät budjettia elo-syyskuun vaihteessa sekä tilinpäätösten aikaan helmi-maaliskuun vaihteessa ja esim. lausunnoissa, joissa on tiukat määräajat.

Yhteinen kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunta voisi

- mahdollistaa sen, että valiokunta voisi kokoontua säännöllisemmin ja useammin, mikä tuo päätöksiin parempaa jatkuvuutta ja ajoitusta.
- poistaa päällekkäisyyksiä valmisteluissa ja esityksissä, koska merkittävä osa asioista käsitellään nykyisin useammassa valiokunnassa.
- vapauttaa lisää aikaa iltakoulujen järjestämiseen, mikä edistäisi osallistavaa ja korkealaatuista valmistelua.
- mahdollistaa sen, että virkamiehet voivat paremmin keskittyä itse ydintoimintoihin.

Vain yksi kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunta kolmen valiokunnan sijaan vapauttaisi myös aikaa ydintoimintoihin ja yhteisten iltakoulujen järjestämiseen opetus- ja varhaiskasvatuksen valiokuntien toiminnalle, kuten toimikunta toivoo. Yhdistelmä ainoastaan kulttuuri- ja nuorisovaliakuntia ei toisi lisäarvoa - hyöty olisi liian vähäinen.

Toimikunta korostaa yhteistyötä valiokuntien välillä. Jo nyt kaikki noin 25 sivistystoimen esimiestä ovat vuodesta 2013 työskennelleet budjetinsuunnittelun, seurannan ja strategiatyön parissa tietyn yhteisen rutiinin mukaisesti kahden vuosittaisen strategiapäivän aikana. Vuodesta 2013 sivistystoimen johtoryhmän viikkotapaamisessa toimialajohtaja ja tulosaluejohtajat ovat laatineet yhteiset suuntaviivat taloutta, henkilöstö- ja kiinteistöasioita, viiden valiokunnan valmistelua sekä yhteisiä kokonaisuuksia, kuten digitalisointia, hyvinvointityötä ja kestäväää kehitystä sekä muita strategisesti tärkeitä asioita ja niiden seuranta koskien. Kuten toimikunta ehdottaa: läheisempi yhteistyö valiokuntien välillä voisi vahvistaa tätä yhteistä työskentelyä kuntalaisten parhaaksi.

On kuitenkin tärkeää ymmärtää, että on suuntaviivoja, joiden tulisi olla samat eri valiokuntien toiminnassa, eri tulosalueissa tai yksiköissä, mutta myös suuntaviivoja, jotka voivat ja tulisi olla erilaisia. Kansalliset opetus-suunnitelmat ovat tae siitä, että kaikilla kouluilla on hyvät tulokset, mikä suuressa määrin toteutuu Suomessa. Mutta esimerkiksi eri kieliryhmillä on erilaiset erityistarpeet, jotka tulisi ottaa huomioon eri tavoin. Eri yksiköt voivat myös kehittää erilaisia työskentelykulttuureja ja satsata eri asioihin, mikä voi toimia kannustavasti, mikäli toimiva benchmarking/vertailukehittämisen järjestelmä on olemassa. Tämä on henkilöstölle motivoiva tapa työskennellä ja kehittää toimintaa. Hyvä sääntö on, että kokonaistavoitteet olisivat samat, mutta tavat saavuttaa ne voivat olla erilaisia.

Toimikunta ehdottaa, että opetuksen ja varhaiskasvatuksen valiokuntamalli jatkuu kieliperustaisesti. Tätä mallia tukee suomalainen tutkimus ("Bildningsförvaltningen och skolan: rekommendationer för en fungerande svensk bildningsförvaltning", Suomen kuntaliitto, Svenska kulturfonden, Ruotsinkielisen sosiaali- ja kunnalliskorkeakoulun raportit ja keskustelu-aloitteet 2/2014).

Ehdotus, että kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunta päättää sivistystoimen tilojen vuokrauksesta (§ 22) täsmentää ja tukee vuodesta 2017 lähtien olemassa ollutta käytäntöä, jonka seurauksena kaupungin tilojen ilta- ja viikonloppukäyttö on kasvanut yli 30 prosenttia vuodesta 2018 vuoteen 2019.

Uusi kohta yhdyskuntavaliokunnan toimivaltaan on järjestää toimitilat toimialoille. Tästä kaupungin johtoryhmä on 10.2.2020 keskustelun jälkeen sopinut. On tärkeää, että toimivaltuudet tässä asiassa säädetään selvästi hallintosäännössä ja on tärkeää, että tällaiset asiat hoidetaan ja valmistellaan yhteistyössä käyttäjäyksikön kanssa. On myös selvää, että sivistystoimen yksiköt jatkavat tilapäisten tilojen järjestämistä omissa kiinteistöissään niin pitkälle kuin mahdollista, aivan kuten tähän asti on tehty.

Ehdotus, että toimialajohtaja palkkaa opettajan toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen (§ 34) vastaa muiden kuntien käytäntöä ja Kauniais-

---

Liikuntavaliokunta

§ 10

10.03.2020

---

ten tarpeita. Opettajista on pulaa alueella ja kyky tehdä nopeita työllistämispäätöksiä tuo kaupungille kilpailukykyä työnantajana. Ei ole myöskään syytä tehdä eroa opettajan viran ja muiden viranhaltijoiden virkasuhteiden välillä.

Myös muilta osin toimikunnan ehdotukset vastaavat sivistystoimen tarpeita.

Sivistystoimenjohtaja:

Valiokunta antaa asiassa selostusosassa esitetyn lausunnon.

.....

Varapuheenjohtaja Hallbäck ehdotti jäsen Nystenin kannattamana, että kulttuurivaliokunta ja nuorisovaliokunta yhdistettäisiin yhdeksi valiokunnaksi liikuntavaliokunnan pysyessä erillisenä.

Suoritetussa äänestyksessä varapuheenjohtaja Hallbäckin ehdotus voitti äänin 4-2 (Korpela, Nevanlinna).

Päätös:

Liikuntavaliokunta esittää, että kulttuurivaliokunta ja nuorisovaliokunta yhdistetään yhdeksi valiokunnaksi liikuntavaliokunnan pysyessä erillisenä. Muilta osin valiokunta antaa asiassa selostusosassa esitetyn lausunnon.

Liikuntavaliokunta

§ 11

10.03.2020

Lausunto tiekartasta kohti hiilineutraalia Grania 2035

243/11.00/2019, 104/12.01.02/2019

LIIKV 10.03.2020 § 11

Lisätiedot:

sivistystoimenjohtaja Heidi Backman, puh. 050 566 8800
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupunkistrategian 2018–2022 pääteeman Vihreä kävelykaupunki, "Kohti hiilineutraalia Kauniaista" alle on asetettu tavoitteeksi vähentää hiilidioksidipäästöjä 60 %:lla vuoteen 2030 mennessä ja olla hiilineutraali kaupunki viimeistään vuonna 2035. Näiden pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiseksi on laadittu Resurssiviisauden tiekartta (KARTE), kohti hiilineutraalia Kauniaista 2035 (**liite**). Kunnianhimoisiin tavoitteisiin pääseminen edellyttää menestyksekkään yhteistyön rakentamista kaupungin hallintokuntien välille sekä asukkaiden, yritysten ja yhdistysten osallistamista työhön.

Resurssiviisauden tiekartta on ilmastotyön ja kestävän kehityksen pitkän aikavälin suunnitelma. Se ulottuu yli valtuuston toimikauden. Tiekartta toimii konkreettisena suunnitelmana ekologisempien ja ilmastoviisaampien valintojen tekemiselle arkipäivässä, mikä voi auttaa saavuttamaan kestävämmän elämäntavan vuoteen 2035 mennessä. Tiekartta on jaettu viiteen "kaistaan":

- Vihreä kaupunkirakenne ja liikenne,
- Kiinteistöjen energiankäyttö ja vähähiilinen energiantuotanto,
- Kestävä ruokakulttuuri,
- Luonnonvarojen kestävä kulutus ja kiertotalous,
- Ympäristötietoinen kaupunkiorganisaatio ja asukkaat.

Jokaisella kaistalla on lueteltu mahdollisia toimenpiteitä, joita eri toimijat toivat esille vuonna 2019 pidetyissä työpajoissa. Myös sivistystoimi järjesti oman työpajan sivistystoimen laajennetun johtoryhmän strategiapäivän aikana syyskuussa 2019. Yhdyskuntatoimi on pyytänyt lausuntoa kaupungin eri toimielimiltä.

Liikuntapalvelut pitää tiekartan tavoitteita kunnianhimoisina, erityisesti vuosille 2020–2021 asetettuja tavoitteita, jotka edellyttävät 20 prosentin vähennystä hiilidioksidipäästöihin. Tarvitaan vankkoja ja tehokkaita ilmastotoimenpiteitä, jotta tuloksena olisi hiilineutraali Kauniainen vuonna 2035, vain 15 vuoden kuluttua. Sivistystoimessa näemme mahdollisuuksia osallistua työhön kaikilla kaistoilla. Kaistan Vihreä kaupunkirakenne ja liikenne tavoitteiden osalta liikuntapalveluilla on tiettyjä vaikutusmahdollisuuksia. Liikuntapalveluiden toimintaan kuuluu tietenkin tiettyllä tasolla myös ympäristöasiat ja kasvatusta, jolla edistetään kestävästä suhtautumisesta kaupunkiliikenteeseen, sekä kannustaminen arkiliikuntaan, kuten esim. liikuntapaikoille kulkeminen jalan. Yleisellä tasolla vapaa-aikapalveluiden suunnittelussa ja hiilinielujen lisäämisessä näillä alueilla meillä on vaikutusmahdollisuuksia, ja tämä on toivottavaa senkin vuoksi, että luonto ja viheralueet edistävät kuntalaisten hyvinvointia.

Liikuntavaliokunta

§ 11

10.03.2020

Teeman Kiinteistöjen energiankäyttö ja vähähiilinen energiantuotanto osalta ehdotettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää asioiden huomioimista tulevassa liikuntapaikkasuunnitelmassa ja yhteistyössä yhdyskuntatoimen kanssa. Kiinnostus kiinteistöjen eri yhteiskäyttömuotoihin ja monipuoliseen käyttöön on suurta. Pidämme tervetulleina myös erilaisten uusiutuvien energiamuotojen käyttöönottoa sekä energian- ja vedenkulutuksen seuraamista havainnollisella tavalla, joka samalla palvelisi opetustarkoituksemme. Ajankohtaisia ovat esim. jäähallin energiatehostamisen selvitys sekä Alpinen vedenottosuunnitelma.

Kannatamme ajatusta kiertotaloudesta (Luonnonvarojen kestävä kulutus ja kiertotalous) ja mahdollisuudesta korjata kuluneita tai rikkoutuneita tavaroita. Toivomme kuitenkin tukea kaupungilta joko niin, että kiertotalous ja kestävä kulutus sisältyvät hankintasopimuksiin tai niin, että kaupungilla on sopimukset korjauspalveluista.

Sivistystoimen toiminta yleisellä tasolla tukee luontevasti kaistaa Ympäristötietoinen kaupunkiorganisaatio ja asukkaat. Sivistystoimi arvostaa tähänastista kiinteää yhteistyötä yhdyskuntatoimen ympäristöasiantuntijoiden kanssa ja toivoo tukea jatkossakin. Toivomme, että myös tulevaisuudessa pystymme toiminnallamme kasvattamaan nuoria, jotka uskaltavat tehdä aloitteita ja olla aktiivisia, kuten Suomessa järjestetyn koululakon yhteydessä oltiin.

Tiesuunnitelmaan sisältyvät osana yksikkökohtaiset työohjelmat, joissa määritellään toimenpiteet kullekin vuodelle. Työ on meneillään sivistystoimessa yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Sivistystoimen hallinto osallistuu noudattamalla omaa työohjelmaa, jossa mm. edistetään kävelyä ja pyöräilyä kaupungin alueella sekä Skype-kokouksia tai junamatkoja lentomatkojen sijaan. Sivistystoimen eri yksiköistä on myös koottu ideoita, joita voidaan konkretisoida tulevina vuosina ja jotka vievät meitä kohti vuodelle 2035 asetettua tavoitetta.

Sivistystoimi arvostaa yhdyskuntatoimessa tehtyä työtä, jolla on luotu konkretiaa Kauniaisten kaupungin pyrkimyksiin saavuttaa hiilineutraali yhteiskunta. Tavoitteiden saavuttamiseksi kaupunki tarvitsee yhteistyötä yli toimialarajojen. Sivistystoimi osallistuu kiinnostuneena tähän yhteistyöhön ja voi parhaiten myötävaikuttaa tavoitteiden toteuttamiseen edellä mainituilla alueilla.

Lausunto on samalla vastaus nuorisovaltuuston lausumaan 14.1.2019 § 8 (liite).

Sivistystoimenjohtaja:

Liikuntavaliokunta merkitsee tiedoksi Kauniaisten kaupungin resurssivii-sauden tiekartan (KARTE), jonka tavoitteena on hiilineutraali kaupunki vuonna 2035, ja antaa omalta osaltaan edellä esitetyn lausunnon yhdyskuntavaliokunnalle edelleen käsiteltäväksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liikuntavaliokunta

§ 12

10.03.2020

Muut asiat

LIIKV 10.03.2020 § 12

- Valiokunta kävi keskustelua ajankohtaisista hankkeista.
  - Seuraava kokous 5.5.2020
-

MUUTOKSENHAKUOHJEET

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kauniaisten kaupungin kirjaamosta (katso yhteystiedot oikaisuvaatimusohjeen alla).

Muutoksenhakukiellot ja kieltojen perusteet

Kuntalain 136 §:n (410/2015) mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja lakiviittaukset:

Oikaisuvaatimusohje

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi kuntalain 134 §:n 1 mom. (410/2015) mukaan tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät:

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Työsopimussuhteeseen ottamisesta tai päättämisestä voidaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus vain jos perusteina ovat, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja yhteystiedot:

Liikuntavaliokunta		
Kauniaisten kaupunki	Sähköposti:	kirjaamo@kauniainen.fi
Kirjaamo	Puh.	09 50561
Kauniaistentie 10	Faksi:	09 5056 535
PL 52, 02701 KAUNIAINEN	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–15.45

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja muoto

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava 1) päätös, johon haetaan oikaisua, 2) se, millaista oikaisua vaaditaan ja 3) millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitusosoitus

Alla mainittuihin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusperusteena ei voida käyttää sitä, että päätös on yksityisoikeudellisten säännösten vastainen. Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Muun lain nojalla tehdyn oikaisuvaatimuksen tai valituksen osalta muutoksenhakuoikeus määräytyy sen lain mukaan.

Valitusviranomainen

Viranomaisena, jolle valitus tehdään, ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus	Sähköposti:	helsinki.hao@oikeus.fi
Tuomioistuimet-talo	Puh.	029 56 42000
Kirjaamo	Faksi:	029 56 42079
Radanrakentajantie 5	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–16.15
00520 HELSINKI		

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kunnallisvalitus, pykälät: Valitusaika 30 päivää
(katso erillinen muutoksenhakuohje kaava- ja rakennusjärjestysasioissa)

Hallintovalitus, pykälät: Valitusaika päivää
(katso erillinen muutoksenhakuohje)

Muu valitusviranomaisena (katso erillinen muutoksenhakuohje)

pykälät: Valitusaika päivää

Kunnallisvalitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava valitusviranomaisen kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Kunnallisvalituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle. Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite (esim. sähköpostiosoite), johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §).

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun (260 euroa 1.1.2019 alkaen (asetus 1383/2018)).